

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 17

DOM
2013-03-14
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
26872-12

Sida 1 (12)

SÖKANDE

Sampaguita AB, 556399-2485

Ombud: Dan-Louis Schneider
Företagsjuristerna Juristfirman Dan-Louis Schneider AB
Sankt Eriksgatan 117
113 43 Stockholm

MOTPART

Regeringskansliet
Förvaltningsavdelningen
103 33 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013-03-14	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 19 december 2012 upphör
därmed att gälla.

Dok.Id 313329

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN M. M.

Regeringskansliet genomför en upphandling avseende lokalvårdstjänster med beteckningen "Lokalvårdstjänster" FA2012/1470/SERV. Upphandlingen genomförs enligt ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU.

Sampaguita AB yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att Regeringskansliets upphandling ska rättas eller göras om. Som grund anför Sampaguita AB att förfrågningsunderlaget har sådana brister att det står i strid med proportionalitetsprincipen i LOU.

Till stöd för sin talan anför Sampaguita AB huvudsakligen följande. Regeringskansliets yta är 130 000 kvadratmeter (m²). Kraven för att lämna anbud är att anbudsgivaren bl.a. ska kunna referera till två lokalvårdsobjekt om minst 30 000 m² kontorsyta och att denna kontorsstädning ska ha utförts under perioden 2010-2012. Kraven har ställts onödigt högt vad avser referenskriterier. Sampaguita AB har innehaft det ifrågavarande kontraktet sedan den 1 september 2004, innebärande att Sampaguita AB har medverkat vid två tidigare upphandlingar vilka bolaget vunnit och har ansvarat för kontraktens genomförande. Något som i sig visar att kravet i den nu aktuella upphandlingen ställts orimligt (oproportionerligt) högt då bolaget vunnit och innehaft kontraktet sedan hösten 2004.

Sampaguita AB omsätter ca 18,7 miljoner kr per år och har i sin kundstock ett hundratal kontrakt men endast ett kontrakt som överstiger 30 000 m². Vad gäller erfarenhet av städad kontorsyta uppfyller Sampaguita AB med råge den uppställda kontorsyta som krävs. Sampaguita AB kan med sin historik visa att bolaget har den yrkeserfarenhet av kontorsstädning för att visa att bolaget är skickat att genomföra kontorsstädning på en yta av 130 000 m². Denna erfarenhet borde vara tillfyllest. Däremot är det relativt ovanligt att företag städar kontor med en yta om 30 000 m². Det är således

ovanligt att företag, förutom de allra största aktörerna i branschen, kan uppvisa två referensobjekt om vardera 30 000 m². Dessutom finns det ytterst få objekt som har den ifrågavarande ytan. Enligt Sampaguita AB har man inte funnit något objekt, förutom Regeringskansliets, som uppvisar en yta på upp till 17 000 m². Av 15 kontrollerade objekt (i Stockholms län) återfinns en totalyta om 75 000 m² eller en genomsnittsyta på 5 000 m² per objekt. Eftersom det efterfrågas kontorsstädning har vid jämförelsen utslutits skolor, daghem, sjukhus, muséer och trappstädning.

Städbolag som omsätter 10-50 miljoner kr i Stockholms län är enligt "alla bolag" 33 stycken, varav 20 klarar omsättningskravet på över 15 miljoner kr. Städbolag som omsätter 50-500 miljoner kr är enligt "alla bolag" 5 stycken och städbolag som omsätter över 500 miljoner kr är enligt "alla bolag" 3 st. Genomgången visar att det är väldigt få bolag som troligen kan uppvisa två referensobjekt om 30 000 m². Kraven som uppställs är inte förenliga med proportionalitetsprincipen och de är diskriminerande eftersom de utestänger ett flertal företag som trots att de inte kan uppvisa två objekt om vardera 30 000 m² ändå skulle vara skickade att utföra uppdraget samt att de uppställda kraven hämmar konkurrensen och på ett omotiverat sätt diskriminerar mindre aktörer i strid mot gällande bestämmelser. Kraven i den aktuella upphandlingen är högre än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med kraven. Det ställs också andra krav på leverantörerna än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med kraven. En upphandlande myndighet får inte ställa ovidkommande höga krav eller krav som inte behövs för att leverantörerna ska kunna genomföra upphandlingskontraktet ifråga. De krav som ställs på leverantörer i en upphandling måste ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det som upphandlas. Kravet att man kan visa upp två referensobjekt om vardera 30 000 m² står inte i proportion till vad som erfordras. Under alla förhållanden torde det vara tillräckligt att man visar upp ett referensobjekt eller att man tillsammans har städat en kontorsyta om 60 000 m². Dessutom skulle den upp-

handlande myndigheten i förfrågningsunderlaget kunna ha angivit att företag som exempelvis den senaste femårsperioden tidigare utfört det ifrågasvarande eller liknande uppdrag hos den upphandlande myndigheten ifråga så är det tillräckligt att referens till detta anges. Kraven som nu uppställts är alltför rigida.

De ställda kraven strider också mot kravet på affärsmässighet, utnyttjande av största möjliga konkurrens så att kretsen av dem som kan delta i upphandlingen inte begränsas mer än vad som är nödvändigt. Vid uppställande av krav på erfarenhet motsvarande upphandlingsföremålets storlek och omfattning måste det framgå varför ett sådant krav är erforderligt för att uppnå syftet med den aktuella upphandlingen. Regeringskansliet har inte utnyttjat de konkurrensmöjligheter så att kretsen av de som får delta i upphandlingen inte begränsas i onödan och myndigheten har inte heller motiverat det uppsatta kravet. Ett företag kan visa att man är skickad att städa en kontorsyta om 130 000 m² på annat sätt än att uppvisa två referensobjekt. Det är mycket få företag som kan uppvisa två kontrakt om den ifrågasvarande ytan. Om kraven för att delta i upphandlingen hade varit mer realistiska och proportionella skulle flera företag kunnat lämna anbud vilket skulle innebära att affärsmässighetskravet skulle vara uppfyllt. Som förfrågningsunderlaget ser ut är det samtidigt diskriminerande mot ett flertal företag, därav Sampaguita AB. Vid kvalificeringen av leverantörerna får den upphandlande enheten endast ta hänsyn till kriterier som har bäring på ekonomisk och finansiell ställning samt teknisk förmåga och kapacitet och yrkeskunnande. Det viktigaste för myndigheten är att leverantörerna på något vis kan styrka att man har kapacitet att klara av att genomföra kontraktet. Exempelvis skulle kravet kunna utformas på ett mer flexibelt sätt genom att leverantören på annat likvärdigt sätt skulle kunna visa att man kan klara av att genomföra kontraktet. Genom att uppställa dessa onödigt höga krav diskrimineras ett flertal företag från att lämna in anbud. Konsekvensen är att de anbud som lämnas in i upphandlingen kommer att tendera

att bli högre än vad som skulle vara fallet om flera företag skulle ha möjlighet att kvalificera sig för att lämna anbud. Genom att Sampaguita AB har haft kontrakten sedan 2004 är det uppenbart att kraven strider mot proportionalitetsprincipen. Sampaguita AB har lidit eller kan i vart fall komma att lida skada genom att Regeringskansliet brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU.

Regeringskansliet gör gällande att det rör sig om städning av en enda stor enhet om 144 952 m². I själva verket består kontraktet av 11 olika objekt. Den begärda ytan uppgår till 30 000 m². Denna yta är i själva verket avsevärt mycket större än vad något av de enskilda 11 olika objekten uppgår till och de har i genomsnitt en yta uppgående till 13 178 m² per objekt. Det uppställda kravet är därför oproportionerligt högt. Varje objekt i kontraktet behandlas som en särskild ekonomisk enhet som erhåller varsin faktura. Om man bryter ner kontraktet i dess beståndsdelar får man 11 delar varvid varje enhet har vissa egenheter men i grund och botten handlar det om sedvanlig kontorsstädning. Vad som förs fram av Regeringskansliet visar snarare på skillnaden mellan de olika objekten och hur mångfacetterad städningen är vilket snarare ställer krav på olika typer av kunnande av städning än krav på ett kunnande att städa en viss mängd kvadratmeter. En rad ytterligare omständigheter utan någon som helst relevans förs dessutom fram. Vad som krävs är erfarenhet av olika sorters städning snarare än erfarenhet av att städa extremt stora ytor. Även den omotiverat korta perioden under vilket referenserna ska hänföra sig till innebär att Sampaguita AB och liknande städföretag är förhindrade att åberopa äldre referenser som ändå skulle kunna uppfylla den oproportionerligt högt ställda referensytan. Att det uppställda kravet på referensyta skulle vara relevant för att utröna om en leverantör har förmågan att bedriva en proaktiv och nytänkande lokalvårdsverksamhet bestrids. Arbetsbeskrivningarna som ligger till grund för uppdragets utförande har i princip varit oförändrade under minst 10 års tid. Detta visar att städningen sköts efter samma principer under många år och

med all sannolikhet kommer att skötas efter samma principer även framöver. Sampaguita AB är upphovsman till det färgkodssystem som Regeringskansliet idag använder sig av i sina arbetsinstruktioner. Vad Regeringskansliet anför om krav på processororienterat arbetssätt och organisation och arbetssätt som kan bidra till att utveckla Regeringskansliets lokalvård är krav som bör ställas uttryckligen istället för att ställa krav på antalet kvadratmeter på referensobjekten. Om ett företag hade kapaciteten att städa denna yta för fem år sedan torde företaget snarare ha vidareutvecklat och förfinat sina kunskaper genom ytterligare år av praktiserat arbete och snarare vara bättre på det idag. Det har inte skett någon större revolution på städarbetsfronten under de senaste tio åren så vitt Sampaguita AB känner till.

Det skulle istället ställas krav på att leverantören ska kunna utföra städning på motsvarande elva objekt parallellt. Svårigheten ligger inte i att prestera ett visst antal kvadratmeter utan svårigheten ligger snarare i att samordna och driva de elva objekten med gott resultat. Vad som förs fram gällande möjligheten att samarbeta förändrar inte själva problematiken att kunna uppvisa referensuppdrag av denna storlek då inte heller en eventuell samarbetspartner klarar av dessa oproportionerligt högt ställda kraven. Det hjälper inte att två företag tillsammans lämnar anbud om inte något av företagen kan uppvisa att man uppfyller kraven. Förfrågningsunderlaget i dess nuvarande utformning ger inte denna möjlighet. Regeringskansliets marknadsanalys som påstås ge stöd för att tillräckligt många företag kan lämna anbud bestrids. Oberoende vad denna analys visar ger det inte stöd för att kraven som ställts är proportionerliga, icke diskriminerande konkurrensfrämjande. Att hitta jämförtbara referensobjekt med den begärda referensytan utanför Stockholmsregionen torde bli ännu svårare.

Regeringskansliet bestrider ansökan om ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. En upphandlande myndighet har en självständig rätt att av-

göra vad som ska upphandlas. Att vissa leverantörer inte klarar att tillgoda sakligt motiverade krav från den upphandlande myndigheten utgör inte överträdelse av LOU eller av de bakomliggande EU-rättsliga principerna. Den aktuella upphandlingen omfattar lokalvårdstjänster innehållande daglig lokalvård, tilläggstjänster såsom flyttstädningar, golvvård och storstädningar, extra städtjänster, förhyrning, tvätt, byte och köp av entrémattor samt resursförstärkning. Den totala ytan som uppdraget omfattar uppgår till 144 952 m². Regeringskansliet disponerar lokaler för vitt skilda verksamheter, allt från vanliga kontorslokaler till representationsutrymmen. Lokalerna är inrymda i kvarter där en del av byggnaderna är byggnadsminnesförklarade eller av historiskt värde, vilket ställer stora krav på leverantören avseende val av metoder och utrustning såväl som i utförandet. Regeringskansliet har höga estetiska krav på lokalernas utseende och har behov av en utförare som håller god kvalitet. Inom Regeringskansliet pågår för närvarande omfattande reoveringar och ombyggnationer. Ombyggnationer, tillfälliga tomställningar av lokaler och eventuella flyttar kommer därför att påverka uppdragets omfattning under avtalsperioden. Dessa omständigheter ställer stora krav på leverantören vad gäller flexibilitet, förmåga och kapacitet. Vad gäller de s.k. tilläggstjänsterna så ska leverantören på Regeringskansliets begäran kunna leverera tjänster såsom flyttstädningar, golvvård och storstädningar. Sådana behov kan komma att uppstå med kort varsel och tjänsterna kan komma att behöva utföras utanför normal kontorstid. Leverantören ska även kunna tillhandahålla resursförstärkningar vid behov. Regeringskansliet ställer vidare höga krav på att entrémattor bidrar till ett estetiskt gott intryck. Uppdraget omfattar förhyrning av vissa mattor samt för alla mattor byte, tvätt, transport och utplacering. Leverantören ska även svara för förvaring av de mattor Regeringskansliet äger. Utöver detta har Regeringskansliet i sitt förfrågningsunderlag ställt höga krav på s.k. avverkningsgrad varför det är av stor vikt att det finns tillräckligt med resurser avsatta för att genomföra uppdraget. Leverantören ska vidare tillhandahålla flera personer med likartad kompetens.

Regeringskansliet önskar med nuvarande upphandling utveckla och effektivisera lokalvårdsverksamheten. Upphandlingen syftar till att införa ett mer processorienterat arbetssätt, inklusive uppföljning, för hela uppdraget. Utöver kompetens avseende praktiskt utförande av lokalvård är det därför viktigt att leverantören har en organisation och ett arbetssätt som kan bidra till att utveckla Regeringskansliets lokalvård. Av denna anledning har det ställts högre och, i viss mån, annorlunda krav i nuvarande upphandling än vad som gjordes vid upphandlingen av det nu löpande avtalet. Vilka krav som tidigare ställts och i vilken mån nuvarande leverantör har levt upp till de kraven har därför ingen bäring på vilka krav som ställs i förevarande upphandling.

Syftet med det krav som nu är ifrågasatt är att kunna ta ställning till om en leverantör har den erfarenhet och förmåga som krävs för att ta uppdrag hos Regeringskansliet. Som nämnts ovan är Regeringskansliets lokaler inte bara stora till ytan utan även inredda för vitt skilda verksamheter. Utöver detta ställer Regeringskansliet höga krav på att lokalerna ska vara estetiskt tilltalande och representativa. Regeringskansliet har vidare ett behov av att kunna ta ställning till om leverantören har en förmåga att bedriva en proaktiv och nytänkande lokalvårdsverksamhet. Kravet på referenser från likvärdiga uppdrag har ställts upp för att kunna göra en bedömning av om en leverantör kan tillmötesgå dessa behov. Två uppdrag om 30 000 m² motsvarar ca 40 % av den yta om 144 952 m² som uppdraget uppgår till. Detta krav är således lågt ställt i förhållande till objektet. Att leverantören kan visa två referensuppdrag på minst 30 000 m² visar för Regeringskansliet att leverantören har tillräcklig kapacitet och att det därmed finns goda möjligheter för denne att hantera ett så stort och komplext uppdrag som Regeringskansliet utgör.

Att bedöma leverantörens förmåga att sköta en viss kvadratmeteryta innefattar även en bedömning av om leverantören klarar den typ av städledning

som krävs på stora och komplexa objekt. Att begära två separata referenser kan inte anses oproportionerligt utan får anses vara dels vanligt förekommande, dels nödvändigt, för att kunna göra en rättvis bedömning av om leverantören har klarat av att sköta sina tidigare uppdrag. Det är vidare av stor vikt att de referenser som lämnas inte gäller uppdrag som är genomförda för länge sedan utan att de är aktuella och relevanta i dagsläget. Kravet är därför både lämpligt och effektivt. Regeringskansliet kan inte utvärdera leverantörernas kompetens och förmåga utifrån det behov som beskrivits ovan på annat sätt än att begära in referenser från tidigare liknande uppdrag. Kravet är således nödvändigt för att uppnå detta syfte. Kravet på dessa två referensuppdrag är inte begränsat till att endast omfatta uppdrag som utförts inom offentlig sektor. Kravet är inte heller begränsat till att uppdragen ska ha utförts inom Stockholms län. Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling och annonseras inte bara i Sverige utan i TED, Tenders Electronic Daily, som är webbversionen av "Tillägg till Europeiska unionens tidning" för offentlig upphandling i Europa. Vid den marknadsanalys som Regeringskansliet genomfört inför upphandlingen bedömdes att det finns tillräckligt många anbudsgivare som har utfört två referensuppdrag om minst 30 000 m² för att uppnå god konkurrens. Att en stor myndighet har högt ställda krav på en leverantörs förmåga och erfarenhet avseende tjänster som ska utföras och täcka hela myndighetens behov innebär inte att myndighetens upphandlingsbehov inte kan tillgodoses utan att för den skull bryta mot grundläggande upphandlingsprinciper. Enligt 1 kap. 11 § LOU finns en möjlighet för leverantörer att inom ramen för en öppen upphandling gå ihop i grupp och lämna ett gemensamt anbud. På detta sätt kan även små- och medelstora leverantörer ha möjlighet att delta i större upphandlingar. Om Sampaguita AB hade haft intresse att delta i förevarande upphandling finns inget som har hindrat dem från att utnyttja denna möjlighet.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU gäller att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En upphandlande myndighet kan fritt utforma förfrågningsunderlaget utifrån sina behov under förutsättning att de krav som ställs är förenliga med LOU och de unionsrättsliga principer som ligger till grund för lagstiftningen. Proportionalitetsprincipen innebär att de krav som ställs vid en upphandling ska vara både nödvändiga och ändamålsenliga med hänsyn till det syfte som eftersträvas. Kraven ska således ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det som upphandlas (jfr bl.a. prop. 2006/07:128 s. 132).

Av EU-domstolens praxis följer att bedömningen av om proportionalitetsprincipen åsidosatts ska utföras som en "strukturerad avvägning" mellan motstående intressen i tre steg. Till en början bedöms om åtgärden i fråga är lämplig och effektiv för att åstadkomma det uppgivna syftet. Därefter bedöms om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. Slutligen bedöms huruvida den negativa effekten som åtgärden medför, på det in-

tresse eller den rättighet som åtgärden inskränker, är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet.

Det är den upphandlande myndigheten som ska visa att åtgärden, är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet.

Enligt punkten 3.6 i upphandlingens förfrågningsunderlag gäller följande.

Anbudsgivaren ska redogöra för två likvärdiga referensuppdrag som anbudsgivaren har utfört någon gång under åren 2010-2012. För att vara likvärdiga ska uppdragen uppfylla följande kriterier:

- avse lokalvård om minst 30 000 kvadratmeter kontorsyta eller miljö som kan likställas med kontorsmiljö dagtid som en integrerad del av den ordinarie verksamheten.
- ha utförts hos en extern kund.
- enligt beställaren ska uppdragen ha utförts enligt avtalade villkor.
- uppdragen ska ha utförts kontinuerligt under minst ett år.

De angivna uppdragsgivarna ska vara vidtalade och kunna verifiera att lämnade uppgifter stämmer och att uppdragen utförts enligt avtalade villkor.

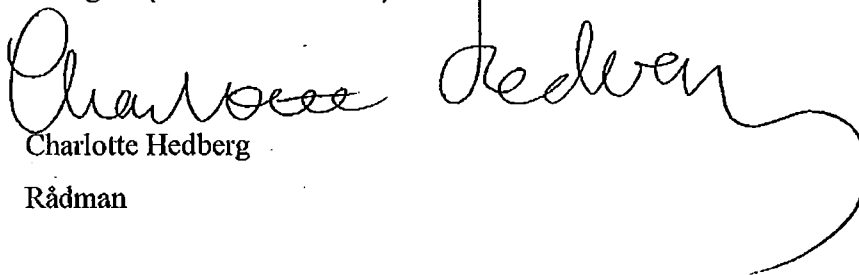
Förvaltningsrättens bedömning

Det har inte framkommit något som tyder på att Regeringskansliet skulle ha agerat diskriminerande i upphandlingen i den mening som avses i LOU. Kravet att referensuppdragen ska avse tid mellan år 2010 och år 2012 framstår som rimligt och relevant. Att ställa ett krav på två referensuppdrag avseende lokalvård om minst 30 000 m² framstår som en lämplig och effektiv åtgärd för att åstadkomma syftet att kvalificera leverantörer till upphandling av städning av ett antal lokaler om tillsammans 144 952 m². De ytor som omfattas av upphandlingen överstiger 30 000 m². Vidare tillkommer tilläggstjänster och krav på städledning av stora komplexa objekt där omflyttning sker. Kravet avser inte strikt kontorsyta utan kan även avse miljö som kan likställas med kontorsmiljö dagtid som en del av den ordinarie verksamheten. Det är därmed tydligt att den upphandlande myndigheten

avsett att få fram leverantörer med kapacitet för stora och komplexa objekt i upphandlingen vilket framstår som nödvändigt. Att Sampaguita AB har tolkat kravet som strikt kontorsyta och därför inte ansett sig kunna hitta någon samarbetspartner för en ansökan i enlighet med 1 kap. 11 § LOU kan inte den upphandlande myndighet lastas för när det klart och tydligt av förfrågningsunderlaget framgår att referensobjekten även kan avse miljö som kan likställas med kontorsmiljö dagtid som en del av den ordinarie verksamheten. I och med att det inte enbart är referensobjekt som avser kontorsyta som efterfrågas bedömer förvaltningsrätten att den negativa effekten av kravet på två referensobjekt om minst 30 000 m² inte framstår som oproportionerlig jämfört med det eftersträvade syftet. Ansökan om ingripande enligt LOU ska därför avslås och det interimistiska förordnandet ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Charlotte Hedberg
Rådman

Cecilia Östergren har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning föreligger till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU